

THE BEST OF

DELPHINE LECOMPTE BIJ DE BEZIGE BIJ

Blinde gedichten
De baldadige walvis
Schachten en amuletten
Dichter, bokser, koningsdochter
Western

THE BEST
OF
Delphine
Lecompte

2018
DE BEZIGE BIJ
AMSTERDAM

Copyright © 2018 Delphine Lecompte

Omslagontwerp Moker Ontwerp

Foto auteur Koen Broos

Vormgeving binnenwerk Aard Bakker

Druk Bariet Ten Brink, Meppel

ISBN 978 94 031 3720 9

NUR 306

debezigbij.nl

NIEMAND KAN MIJ VAN SOBERHEID BESCHULDIGEN

Ik heb wel eens beweerd dat mijn poëtica een kapotte boiler is, maar de waarheid is natuurlijk dat ik geen poëtica heb. Ik vind dichters met een stramme rigide dogmatische poëtica een beetje verdacht, of toch alleszins antipathiek.

Ik ben begonnen schrijven toen ik zes was: 'Er was eens een reus/Hij was sterk, maar niet gelukkig.'

Al schreef ik gelukkig toen nog op z'n West-Vlaams: hullukug.

Mijn eerste personage was dus een tragische reus. Dit verwondert mij niet.

Dieren kwamen ook al veelvuldig voor in mijn eerste gedichten: katten, honden, paarden, koeien...

Er waren alleen nog geen okapi's, lepelaars, citroenhaaien, en baldadige walvissen te bespeuren.

Toen ik zeven was schreef ik een roman (twee jaren heb ik aan die roman gewerkt), die heette: 'Boxer en de diamanten steen'. Dat kwam zo: bij mijn grootouders waar ik opgroeide liep een boxer rond (dat is een grote kindvriendelijke clowneske hond die veel kwijlt, en de onze leed ook aan flatulentie), en mijn lievelingsfilm was toen de vrij onnozele actiefilm *Romancing the Stone*, met in de hoofdrol Kathleen Turner en Michael Douglas (die ik begeerde).

Van de roman herinner ik me niet de plot (ik vermoed dat die kaduuk en kinderachtig was, een Jommeke-achtige schattenjacht), maar wel de personages: een bezielde rode muts, een pedante eekhoorn, Boxer (de boxerhond), en... ik. Ja, toen al: ik ik ik...

Na die roman heb ik mij geworpen op haiku's en stripverhalen. Die stripverhalen waren zeer moralistisch, en dus kan ik ze maar moeilijk verdedigen.

Achter de haiku's blijf ik staan, al vind ik het niet erg dat ze zijn verdwenen.

Verder schreef ik (veel te) graag spottende gedichten over mijn meesters en... mijn moeder. Ja, toen al: mama mama mama.

Toen werd ik helaas twaalf en ontdekte ik het lijden, en ik beeldde mij in dat dit lijden interessanter was dan: katten, kastelen, Van Gogh,

Jezus, zwaarden, baldakijnen, rijsttaarten, wenkkrabben, vuurtorens, brooddozen, koorknappen, melktanden, hoefsmeden, roeispanen, sponzenverkopers, zeelepels, guillotines, suikerwafels, sterrensluier...

Gelukkig (hullukug) besefte ik vrij vlug dat ik hemeltergend slechte pathetische cringeworthy gedichten aan het schrijven was, dus stopte ik met het schrijven en gaf me dapper over aan de promiscuïteit, de kleptomanie, en het drug- en drankmisbruik waar ik zoveel beter in was, en nog beter in zou worden.

Pas in het gekkenhuis (ik was twintig toen ik werd opgenomen) schreef ik opnieuw elke dag, in een klein notitieblokje. Ik kon intens geniet van het schrijven van die hele kleine, korte, absurde gedichten. En ja, die gedichten waren vaak autobiografisch. Maar nee, ik heb ze nooit getoond aan anderen. Niet aan mijn medepatiënten (al waren ze vaak een ode aan hen, aan ons), en al helemaal niet aan de hulpverleners (die niet allemaal beulen waren, maar toch...). Het schrijven bezorgde me vreugde, soelaas; en dat was alle beloning die ik nodig had.

Na het gekkenhuis heb ik lang rondgedoold, ook toen bleef ik schrijven, vaak in het Engels; ik was bevriend geraakt met een ruige maar toch ook aandoenlijke semi-analfabetische jongenshoer uit Sheffield, vandaar het Engels.

Rauwe obscene schurende verhalen vol gewelddadige seks en drankmisbruik, maar met toch al de ingrediënten die later in mijn (gepubliceerde) gedichten te vinden zouden zijn: troost in de vorm van dieren, bipolaire touwslagers, incestueuze imkers, necrofiele tegelzeters, wanhoop, verlossing, kermis, God, de (Noord)zee, anemische kaarsenmakers, profetische teckels, sinistere herbergen, bunkers, perverse nachtverplegers, stugge deerniswekkende ontoereikende vaderfiguren, en de krachtige theatrale manipulatieve narcistische moeder.

Die verhalen werden in 2004 gebundeld door Thieves Jargon Press (Boston), de bundel kreeg de naam *Kittens in the Boiler*.

Na *Kittens in the Boiler* (en na drie jaren elke dag die pijnlijke hope-loze verhalen te hebben geschreven) wilde ik graag terugkeren naar mijn moedertaal. In het begin vond ik mijn gedichten erg flauw,

tam, veel te ingehouden. Maar ik gaf niet op en uiteindelijk schreef ik 'De Herten' (het gedicht staat in geen enkele bundel, en dus ook niet in deze *Best Of*), ik stuurde het gedicht op naar het literaire tijdschrift De Brakke Hond. Het gedicht werd aanvaard. Ik was extatisch! Ik stuurde nog meer gedichten op. Een zekere Chrétien Breukers (hij was redacteur bij De Brakke Hond) sprak me aan: 'Jij zendt wel veel gedichten op... Wil je een bundel uitgeven bij mij?'

Toen kwam mijn debuut uit bij De Contrabas. Ik was blij (maar vreemd genoeg niet extatisch). Toen won ik de Buddingh'-prijs. Daarna verscheen *Verzonnen Prooi*. Na *Verzonnen Prooi* debuteerde ik bij De Bezige Bij. En de rest kunnen jullie zelf meevolgen.

De toekomst? Schrijven, elke dag de complete overgave, de strenge zelfdiscipline, de ascetische toewijding, ook als het stroef verloopt. Vooral dan!

Gedichten? Ja natuurlijk, wat moet ik anders schrijven?!

— Delphine Lecompte

ADEMLOOS

Toen je auto de tunnel indook
hielden we onze adem in
dat hadden we zo afgesproken
nog voor ik het licht aan het einde zag
had ik al opgegeven en driemaal mijn longen gevuld
maar zonder jouw adem naast mij
voelde het alsof ze werden gevuld met natte aarde.

Ademloos bereiken we de parking
van een vijandige meubelketen
waar je gerookte zalm op Zweeds brood kan eten
terwijl je kinderen of die van een ander
verdrinken in een bad van ballen
of simpelweg worden meegelokt.

Je kocht een sofa voor je dochter
die alle mysterie uit haar leven heeft gebannen
en dus werkt aan winsten op varkenskoteletten
het werd een beige sofa met rode spikkels
waar je geen aanstoot aan kan nemen.

Op de terugweg werden we bevangen
door smog en weemoed
jij door smog
ik door beide.

DAAR GAAT MIJN VRIEND

Daar gaat mijn vriend
hij is weer eens vrolijk
hij struikelt over de verpakking van een tuinschaar
hij valt op zijn goedige tronie
zijn neus bloedt en hij lacht
want alles is hilarisch en niets is tragisch
behalve de teloorgang van de Vlaamse vechtzucht en de hoge autotaks.

Daar gaat mijn vriend
hij gaat met diabetische voeten en ectropische ogen
ik heb ook moeten opzoeken wat het betekent
en wat het betekent is: nog een beetje potsierlijker zijn in
al je ostentatieve vulgaire sterfelijkheid.

Daar gaat mijn vriend
hij zingt een wijsje over een redelijk venijnig meisje
gelukkig wordt ze gestraft
het is belangrijk dat meisjes worden gestraft wanneer ze
in het gezicht van mannelijke overmoed lachen
dus wordt ze omver gereden door een vrachtwagen die
opblaasbare reptielen vervoert en
haar naam is soms Candy, dan weer Delphine.

DE EERSTE KUS

Er is een hek waar wij op zitten
en voor ons strekt een weide zich uit
onder een paarse lucht die is volgestouwd
met dode sterren en satellieten
'Hoe spel je satellieten?'
vraagt mijn vriend die
de haartjes van zijn linkerduim aan het trekken is.

Een nachtelijke roofvogel duikt en mist
een muis die eigenlijk mijn sandaal is
de roofvogel kermt amechtig
een beetje zoals een bejaarde man die
te lang heeft gedut en nu zijn alle pannenkoeken op
en de accordeonist heeft het gebouw verlaten.

Al bij al zou ik deze nacht durven
aangenaam te noemen
ik zou ook durven
je te kussen
Daar! Dat ging goed.

DE ENIGE

Ben ik de enige
die de kat hoort krabben
aan mijn matras
wanneer ik niet in bed lig
wanneer ik niet thuis ben
maar rondloop in de stad
doelloos
tenzij een cd kopen een doel is
en mijn moeder is ziek van zelfmedelijden
en mijn vader is niet thuis
je bent te oud om wees te zijn
te oud om de belofte te houden
ik graaf mijn talenten op
ze zijn vergeeld en in onbruik geraakt.

Maar toch telkens weer die kat
wanneer ik niet in bed lig
wanneer ik niet thuis ben.

HOOP IN DE MANEN

De manen van de paarden ogen
verwaaid en vermoeid
alsof ze er hebben in gekrabd met hun hoeven
omdat ze zich zorgen maakten
over de kwaliteit van het gras
en de nakende deportatie naar de lijmfabriek
voor ten minste twee van hen.

Ook wij krabben in onze weerbarstige haren
zorgen zijn er nu eenmaal altijd genoeg
te saai en te plaatsgebonden om op te noemen
het regent nachtvlinders en vallende sterren
maar dat kan ons niet opvrolijken
omdat we voorlopig geen wensen kunnen bedenken
zelfs wereldvrede komt niet in ons op!

Dan krab ik in je haar
je spint als een perverse grijsaard
die een ritsige kater nabootst
de wensen stromen weer binnen
de manen ogen weer hoopvol.

IK BEN SOMS DOOD

Soms denk ik dat ik dood ben
en ik ben de enige die het niet beseft
niets is veranderd
de honden kreupelen verder
de katten bijten de handen die hen opvoeden
mijn buurman hunkert nog steeds
naar lenige vrouwen met expressieve wenkbrauwen en
neuroses onder controle
en ook de herfst kan zonder mij.

Mijn moeder en mijn vader
ze zien mij niet
ze praten over mij en kijken door mij heen
naar de vlek op de muur
waar ik ooit tegen leunde met een doorweekte kat en
een volgekraabd schouderblad.

Ze gedragen zich schuld bewust en afwijkend
ik wil ze troosten en doen lachen
maar ik kan ze niet bereiken.

JIJ BENT GOED EN IK BEN KWAAD

In de verte kriecht een koe in barens pijn
dan naderen we de verte en
de koe blijkt een bekaaid vrouwtje
in een schamel kapelletje
ze wiegt een mariabeeld in haar armen die
bloot zijn maar gekleed lijken.

De armen laten Maria vallen en
het hoofd rolt naar mij toe
het heeft mijn moeders beschuldigende ogen en
mijn vaders verwijtende mond
mijn zwakke kin, een bovenmenselijk voorhoofd
ik pik het op en sla het in gruzelementen waar
geen enkele lijm en geen enkel engelengeduld
ook maar iets mee kunnen aanvangen.

We fietsen verder
mariascherven vliegen ons om de oren
we komen insecten tegen die
doen alsof ze struikgewas zijn
we komen een bundel stro tegen die
een geruite jas en een mosterdkeurige kousenbroek draagt en
doet alsof hij een bloeddorstige vogeleter is.

Het dwaze landschap haat en
verdraagt ons allemaal.

SCHUTTERSBIJEENKOMST

De pauw leidt met zijn staart
de aandacht af van zijn lelijke poten
zo vertelde je moeder je
en nu vertel je het aan mij
ik zal het niet doorvertellen
want ik leid met mijn zwijgzaamheid
de aandacht af van mijn lelijke tanden
en van het feit dat ik niets heb te vertellen
behalve miserie en leugens
en de miserie zit dan ook nog eens vol leugens
en vice versa.

Het is herfst en alles is zorgezegd troosteloos
met je kruisboog schiet je twee bierviltjes van
een gammel doel dat zeventig meter verder staat
aan de bierviltjes hangen prijzen:
een tuinschaar en 100 vijzen
een tuin hebben we niet
maar vijzen kunnen we altijd gebruiken
want ze zitten vaak los en vallen dan in spleten
en soms zijn we ze dan voorgoed kwijt.

Vrouwen mogen hier niet schieten
omdat ze te fragiel en te wraakzuchtig zijn
dus kaart ik met drie rancuneuze feeksen
zwijgen doe ik nu niet meer
ik leid de aandacht af van mijn aas en mijn heer.